

3. Dobókocka

(25 pont)

A véletlen jelenségek régóta foglalkoztatják az embereket. Egy ehhez kapcsolódó kísérlet kapcsán öt tanuló egymás után 25-ször dobott két dobókockával, e dobássorozatok eredményeit a `Forrasok` mappában található `dobokocka-forras` elnevezésű forrásfájl (a táblázatkezelő alapértelmezett formátumában) *valós* nevű munkalapja tartalmazza. A kísérletet ezután számítógépes szimulációval is elvégezték egy program által generált álvéletlen számokkal; ennek eredményét a munkafüzet *álvéletlen* nevű munkalapja tartalmazza. Végül a *dinamikus* nevű munkalapon a táblázat véletlen számokat generáló képlettel lett kitöltve, így időnként változó értékek szerepelnek benne (az F9 gombot lenyomva például újragenerálhatóak a számok).

A megoldás során vegye figyelembe a következőket:

- *A R oszloptól jobbra végezhet segítségszámításokat!*
 - *Amennyiben lehetséges, a megoldás során képletet, függvényt, hivatkozást használjon, hogy az adatok módosítása esetén is a kívánt eredményt kapja!*
 - *Ha egy részfeladatban fel akarja használni egy korábbi részfeladat eredményét, de azt nem sikerült teljesen megadnia, használja a megoldását úgy, ahogy van, vagy írjon be egy valószínűnek tűnő eredményt, és azzal dolgozzon tovább! Így ugyanis pontokat kaphat erre a részfeladatra is.*
1. Nyissa meg a `dobokocka-forras` nevű, a táblázatkezelő alapértelmezett formátumában lévő állományt, majd mentse a saját könyvtárába `dobokocka` néven a táblázatkezelő alapértelmezett formátumában.
 2. A *valós*, *álvéletlen* és *dinamikus* munkalapok felépítése megegyező, így ha egyszerre kijelöli mindhármat, akkor a következő műveleteket egyszerre tudja mindhárom lapon elvégezni:
 - a. A középső táblázat (*B31:O55*) sárga oszlopaiban számítsa ki egy-egy dobásra a dobott számok összegét. A fehér cellákban érje el, hogy 1 vagy 0 érték jelenjen meg attól függően, hogy az adott dobás két egyforma vagy két különböző eredményt adott.
 - b. Az 57. sorban a fehér oszlopok alatt összegezze, hogy a 25-25 dobásból hányszor sikerült két egyformát dobni.
 - c. Az 58. sor sárga celláiban jelenítse meg a felettük levő 25-25 dobásösszeg átlagát!
 - d. Az alsó táblázat (*B61:O71*) sárga oszlopaiban jelenítse meg, hogy az egyes dobásösszegek hányszor fordultak elő a 25 dobásból. A szomszédos cellákban jelenítse meg, hogy ez a dobások hány %-át jelenti. Törekedjen arra, hogy a képlet másolható legyen, de a másolással a formai beállításokat ne rontsa el!
 - e. A *P61:P71* tartományban jelenítse meg a százaléktértékek (fehér cellák) átlagát.
 3. Az *összesítés* munkalap *B3:B8*, *C3:C8* és *D3:D8* tartományaiban oszloponként másolható képlettel számítsa ki, hogy az egy-egy munkalapon eltárolt 350-350 dobásra vonatkozóan mennyi az egyes dobott értékek relatív gyakorisága, azaz a dobások hányadrésze volt 1-es, 2-es, 3-as, 4-es, 5-ös, illetve 6-os. A számításokat négy tizedesre kerekítve végezze.

4. Az *összesítés* munkalap *B9:D9* tartományában határozza meg munkalaponként, hogy melyik a legtöbbször dobott érték, azaz melyik érték relatív gyakorisága a legnagyobb. Az alatta lévő *B10:D10* sorban határozza meg a legkevesebbszer dobott értéket is. Amennyiben nem egyértelmű, melyik a legtöbbször vagy legkevesebbszer dobott érték, úgy a több azonos darabszámú érték közül a legkisebbet jelenítse meg.
5. Formázza az *összesítés* munkalapon a táblázatot a minta szerint! A számított cellák legyenek dőlt betűsek, az egy-egy munkalaphoz tartozó értékek, illetve a várt eredmények más-más színnel jelölve. A minta szerint vonja össze a megfelelő cellákat (négy vízszintes és egy függőleges összevonás), a megfelelő helyeken alkalmazzon félkövér megjelenítést. A számított értékeket tartalmazó cellák kitöltése fehér, a többi cella kitöltése világos- vagy sötétszürke legyen; állítson be vastagabb és vékonyabb szegélyeket, ahol szükséges. Ügyeljen a szövegek vízszintes és függőleges igazítására, állítsa be a több sorban való megjelenítést, ahol szükséges.

Minta:

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
1		Valós adatok	Álvéletlen adatok	Dinamikusan változó adatok					
2	Dobott számok relatív gyakorisága						várt érték		
3	1	0,1571	0,1486	0,1771			0,1667		
4	2	0,1429	0,1486	0,1771			0,1667		
5	3	0,1629	0,1629	0,1571			0,1667		
6	4	0,16	0,1686	0,1743			0,1667		
7	5	0,1771	0,1257	0,1686			0,1667		
8	6	0,2	0,1743	0,1457			0,1667		
9	legtöbbször	6	6	6					
10	legkevesebbszer	2	5	6					
11	Dobott összegek relatív gyakorisága						várt érték		
12	2	4,00%	4,57%	3,43%			2,78%		
13	3	4,57%	6,86%	6,29%			5,56%		
14	4	5,14%	7,43%	8,57%			8,33%		
15	5	10,86%	8,57%	9,14%			11,11%		
16	6	10,86%	13,71%	15,43%			13,89%		
17	7	16,00%	18,29%	16,57%			16,67%		
18	8	14,86%	13,71%	17,71%			13,89%		
19	9	13,71%	8,00%	9,71%			11,11%		
20	10	9,71%	6,86%	6,86%			8,33%		
21	11	5,14%	6,29%	4,00%			5,56%		
22	12	5,14%	1,71%	2,29%			2,78%		
23	Dobott összegek átlaga								
24		7,31	6,57	6,83			7,00		
25	Két azonos dobásának relatív gyakorisága								
26		5,71	2,71	4,57			4,17		
27									
28									

Digitális kultúra – Középszintű írásbeli érettségi mintafeladatok a 2024. január 1-től bevezetésre kerülő vizsgakövetelmények szerint

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q
30		Alga		Bétór		Coltán		Divadar		Estván		Fiktor		Gálmán			
31	1	8	0	7	0	11	0	12	1	8	0	9	0	8	0		
32	2	8	1	7	0	4	0	6	0	9	0	9	0	7	0		
33	3	9	0	9	0	6	0	10	0	9	0	7	0	8	1		
34	4	11	0	12	1	6	1	6	0	7	0	8	1	8	0		
35	5	7	0	7	0	11	0	6	0	10	0	8	0	7	0		
36	6	2	1	4	0	10	1	12	1	6	0	9	0	9	0		
37	7	5	0	10	1	10	1	8	1	7	0	8	1	4	0		
38	8	5	0	6	0	7	0	10	1	7	0	8	0	6	1		
39	9	5	0	6	1	2	1	9	0	8	0	8	0	5	0		
40	10	5	0	8	0	3	0	5	0	7	0	9	0	10	1		
41	11	7	0	7	0	8	0	6	0	3	0	10	0	7	0		
42	12	7	0	5	0	6	1	5	0	10	0	6	0	9	0		
43	13	2	1	9	0	3	0	12	1	9	0	7	0	7	0		
44	14	10	1	10	0	9	0	11	0	2	1	9	0	12	1		
45	15	8	1	6	0	6	0	4	1	10	0	5	0	7	0		
46	16	4	1	7	0	8	0	11	0	5	0	9	0	5	0		
47	17	7	0	9	0	6	0	8	0	8	0	10	1	2	1		
48	18	5	0	12	1	10	1	6	0	11	0	5	0	8	0		
49	19	11	0	3	0	7	0	7	0	9	0	8	0	6	0		
50	20	9	0	10	0	3	0	7	0	4	0	5	0	7	0		
51	21	9	0	8	0	10	0	9	0	7	0	8	0	8	1		
52	22	5	0	3	0	8	0	5	0	9	0	7	0	3	0		
53	23	6	1	5	0	5	0	12	1	4	0	4	1	2	1		
54	24	3	0	12	1	11	0	2	1	6	0	9	0	7	0		
55	25	10	0	5	0	8	0	9	0	4	1	11	0	12	1		
56																Átlag	Várható érték
57	Két azonos		7		5		6		8		2		4		8	5,71	4,17
58	Dobott összeg átlaga	6,72		7,48		7,12		7,92		7,16		7,84		6,96		7,31	7,00
59																	
60		db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	db	%	Átlag	Várt eloszlás
61	2	2	8%	0	0%	1	4%	1	4%	1	4%	0	0%	2	8%	4,00%	2,78%
62	3	1	4%	2	8%	3	12%	0	0%	1	4%	0	0%	1	4%	4,57%	5,56%
63	4	1	4%	1	4%	1	4%	1	4%	3	12%	1	4%	1	4%	5,14%	8,33%
64	5	6	24%	3	12%	1	4%	3	12%	1	4%	3	12%	2	8%	10,86%	11,11%
65	6	1	4%	3	12%	5	20%	5	20%	2	8%	1	4%	2	8%	10,86%	13,89%
66	7	4	16%	5	20%	2	8%	2	8%	5	20%	3	12%	7	28%	16,00%	16,67%
67	8	3	12%	2	8%	4	16%	2	8%	3	12%	7	28%	5	20%	14,86%	13,89%
68	9	3	12%	3	12%	1	4%	3	12%	5	20%	7	28%	2	8%	13,71%	11,11%
69	10	2	8%	3	12%	4	16%	2	8%	3	12%	2	8%	1	4%	9,71%	8,33%
70	11	2	8%	0	0%	3	12%	2	8%	1	4%	1	4%	0	0%	5,14%	5,56%
71	12	0	0%	3	12%	0	0%	4	16%	0	0%	0	0%	2	8%	5,14%	2,78%